

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 183 (XXVII) — Nr. 96

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 5 februarie 2015

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 714 din 9 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2), art. 11 alin. (1), art. 16, art. 21 alin. (6), (6 ¹), (8) și (9), art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 33 alin. (1) și (2), art. 34 alin. (1) și (2) și art. 41 alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	2–7
	Decizia nr. 746 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportate la art. 24 alin. (2) și (4) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	7–9
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
44.	— Hotărâre privind unele măsuri referitoare la derularea proceselor de privatizare pentru unele societăți la care Ministerul Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri deține calitatea de instituție publică implicată.....	10
48.	— Hotărâre privind stabilirea sistemului de management și control în vederea gestionării fondurilor acordate României prin Cadrul financiar multianual 2014–2020, domeniul Afaceri interne	11–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 714**

din 9 decembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2), art. 11 alin. (1), art. 16, art. 21 alin. (6), (6¹), (8) și (9), art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 33 alin. (1) și (2), art. 34 alin. (1) și (2) și art. 41 alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2), art. 4, art. 11 alin. (1), art. 16, art. 21 alin. (6), (6¹), (8) și (9), art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 33 alin. (1) și (2), art. 34 alin. (1) și (2) și art. 41 alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Maria Păunescu în Dosarul nr. 20.594/302/2013 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă și care constituie obiectul Dosarului nr. 395D/2014 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent învederează Curții că partea Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor a transmis la dosar note scrise prin care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate. Arată, în acest sens, că obiectul cauzei în soluționarea căreia a fost ridicată excepția îl constituie o cerere adresată Judecătoriei Sectorului 5 București de amendare a Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor pentru neexecutarea unei obligații stabilite de o instanță judecătorească. Or, contestațiile introduse potrivit Legii nr. 165/2013 se judecă de către tribunale. În acest context, apreciază că textele de lege criticate nu sunt incidente în cauză, nefiind îndeplinită condiția cerută de dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 26 martie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 20.594/302/2013, **Judecătoria Sectorului 5 București** —

Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2), art. 4, art. 11 alin. (1), art. 16, art. 21 alin. (6), (6¹), (8) și (9), art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 33 alin. (1) și (2), art. 34 alin. (1) și (2) și art. 41 alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Maria Păunescu într-o cauză civilă având ca obiect soluționarea cererii de aplicare a unei amenzi civile Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor ca urmare a neexecutării dispozițiilor unei sentințe rămase irevocabile prin care această autoritate a fost obligată să emită decizia reprezentând titlul de despăgubire pentru un imobil (teren și construcții aflate pe acesta) imposibil de restituit în natură, pentru care primarul municipiului Pitești a propus acordarea de măsuri reparatorii potrivit Legii nr. 247/2005.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autoarea acesteia precizează că, deși a parcurs în mod legal toate procedurile prevăzute de lege în vederea obținerii de despăgubiri pentru imobilul expropriat (teren și construcții aflate pe acesta), iar instanța de judecată a sancționat refuzul instituțiilor statului de a-și îndeplini obligațiile legale, se află, totuși, în imposibilitatea de a primi reparațiile pecuniare cuvenite într-un termen rezonabil. Susține că, întrucât se aplică tuturor dosarelor de despăgubire — care nu din culpa persoanelor îndreptățite nu au fost soluționate până în prezent — sub aspectul aplicării unei noi proceduri, cu noi termene îndelungate și noi modalități de stabilire a valorii ce trebuie restituită în echivalent, textele de lege criticate sunt contrare principiului predictibilității procedurii de retrocedare și lipsesc de eficiență juridică toate actele care au fost emise în mod legal anterior intrării în vigoare a legii (titluri de despăgubire, titluri de plată, titluri de conversie, sentințe rămase irevocabile care trebuie executate silit), ceea ce le conferă caracter retroactiv.

7. Arată că, sub aspectul termenelor, există o discriminare, pe de o parte, între beneficiarii legilor reparatorii în legătură cu care Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea prevederilor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2013 care eșalonau pe o perioadă de 10 ani plata despăgubirilor, precum și cei ai Legii nr. 10/2001 și ai Legii nr. 247/2005 cărora le-au fost soluționate dosarele de despăgubire anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 și, pe de altă parte, persoanele beneficiare ale unor măsuri reparatorii cărora nu le-au fost soluționate dosarele de despăgubire până la acel moment. Or, un act normativ nu poate avantaja o anumită categorie de persoane și dezavantaja o altă categorie, nici chiar pe considerentul unui volum de muncă foarte mare sau al lipsei disponibilităților bănești.

8. Apreciază că, prin instituirea unor termene deosebit de lungi, textele de lege criticate încalcă și dreptul de acces liber la justiție, întrucât operează în favoarea instituțiilor abilitate și în defavoarea persoanelor îndreptățite, care se află în imposibilitatea de a apela la orice măsură legală până la împlinirea acestora. În același timp, se nesocotește și cerința soluționării într-un termen rezonabil.

9. Totodată, susține că se încalcă prevederile art. 44 din Constituție, întrucât persoanele beneficiare ale legilor reparatorii cărora până la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 nu li se soluționaseră cererile vor fi lipsite de o justă despăgubire pentru pierderea dreptului de proprietate un interval de timp îndelungat și în final vor primi niște măsuri compensatorii subevaluate, prin raportare la valoarea grilei notariale și, în unele cazuri, chiar la valoarea minimă din grilă. În opinia sa, refuzul nejustificat al entităților implicate în procesul de retrocedare de a emite anumite acte sau de a efectua anumite operațiuni într-un termen rezonabil reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate, întrucât în Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 12 octombrie 2010 pronunțată în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României* se vorbește despre necesitatea urgentă a eficientizării măsurilor legale din materia proprietății, de stabilirea unei proceduri previzibile, echitabile, cu caracter de celeritate și în niciun caz de o prorogare a soluționării dosarelor de despăgubire.

10. **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, prin intermediul textelor de lege contestate legiuitorul urmărind asigurarea unui cadru organizat, în favoarea petenților și raportat la realitățile economice, financiare și sociale ale țării.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile art. 4 din Legea nr. 165/2013 sunt retroactive, întrucât, în baza acestor norme, coroborate cu alte dispoziții din același act normativ, cele mai multe acțiuni formulate au fost respinse ca prematur introduse. Arată că s-a acționat asupra fazei inițiale de constituire a situației juridice, modificându-se în mod esențial regimul juridic creat prin depunerea cererilor de chemare în judecată în termenul legal, cu încălcarea principiului *tempus regit actum*. Menționează că, prin Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii. În ce privește art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, precizează că, față de reglementarea inițială care prevedea numai compensarea în puncte, s-a introdus o nouă măsură reparatorie în echivalent, și anume compensarea cu bunuri oferite în echivalent de entitatea investită cu soluționarea cererilor formulate în baza legilor nr. 10/2001, nr. 18/1991 și nr. 1/2000. Cu toate acestea, apreciază că noile dispoziții nu au rezolvat decât în parte neconstituționalitatea acestui text de lege, întrucât acestea nu prevăd și compensarea cu servicii, așa cum era prevăzut în Legea nr. 10/2001. Ca atare, textul tinde să genereze discriminări între persoanele îndreptățite la restituirea în natură a bunurilor ce fac obiectul notificărilor, persoane care, după intrarea în vigoare a modificărilor, vor beneficia doar de restituirea în natură sau măsura reparatorie în echivalent, care constă în compensarea cu bunuri sau prin puncte, fiind exclusă

compensarea cu servicii. În ce privește celelalte texte de lege criticate, consideră că acestea nu nesocotesc prevederile constituționale invocate de autorul excepției. În acest sens, arată că faptul că legiuitorul a impus noi termene de soluționare a notificărilor sau a dosarelor aflate în lucru, iar, ulterior, de sesizare a instanței de judecată, nu aduce atingere principiilor constituționale invocate. De asemenea, noile dispoziții pot conduce la acordarea de despăgubiri într-un quantum diferit față de cel stabilit în temeiul legii vechi, dar consideră că această măsură este justificată și de contextul economico-financiar cu care se confruntă statul. Subliniază însă că, în opinia sa, dispozițiile cap. III din Legea nr. 165/2013 privind acordarea de măsuri compensatorii aduc atingere art. 44 din Constituție, întrucât procedura de acordare a măsurilor reparatorii este nu doar greoaie, ci și de lungă durată. În plus, aceasta nu conduce la pronunțarea unor soluții concrete și finale în perioade scurte de timp în dosarele nerezolvate de ani de zile, cu atât mai mult cu cât Legea nr. 165/2013 nu aduce în plan legislativ o problemă care până în acest moment nu a mai fost reglementată, ci, dimpotrivă, modifică acte normative vechi, din anul 2001.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosarul cauzei, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, prevederile art. 1 alin. (2), art. 4, art. 11 alin. (1), art. 16, art. 21 alin. (6), (6¹), (8) și (9), art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 33 alin. (1) și (2), art. 34 alin. (1) și (2) și art. 41 alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013. Din motivarea scrisă a excepției rezultă că, în realitate, se critică prevederile art. 4 teza a doua raportate la art. 1 alin. (2), art. 11 alin. (1), art. 16, art. 21 alin. (6), (6¹), (8) și (9), art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 33 alin. (1) și (2), art. 34 alin. (1) și (2) și art. 41 alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 165/2013, care au următorul conținut:

— Art. 1 alin. (2): „(2) În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, măsurile reparatorii în echivalent care se pot acorda sunt compensarea cu bunuri oferite în echivalent de entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, măsurile prevăzute de Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, precum și măsura compensării prin puncte, prevăzută în cap. III”;

— Art. 4: „Dispozițiile prezentei legi se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, precum și cauzelor aflate pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului suspendate în temeiul Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României, la data intrării în vigoare a prezentei legi.”;

— Art. 11 alin. (1): „(1) Comisiile locale și județene de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București au obligația de a soluționa toate cererile de restituire, de a efectua punerile în posesie și de a elibera titlurile de proprietate până la data de 1 ianuarie 2016.”;

— Art. 16: „Cererile de restituire care nu pot fi soluționate prin restituire în natură la nivelul entităților investite de lege se soluționează prin acordarea de măsuri compensatorii sub formă de puncte, care se determină potrivit art. 21 alin. (6) și (7).”;

— Art. 21 alin. (6), (6¹), (8) și (9): „(6) Evaluarea imobilului ce face obiectul deciziei se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi de către Secretariatul Comisiei Naționale și se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu.

(6¹) În cazul în care, prin documentele existente în dosarul de despăgubire, nu se pot stabili amplasamentul sau caracteristicile tehnice ale imobilului pentru care se stabilesc despăgubiri, evaluarea se face prin aplicarea valorii minime pentru zona sau categoria de imobil prevăzută de grila notarială pentru localitatea respectivă, potrivit prevederilor alin. (6). [...]

(8) Ulterior verificării și evaluării, la propunerea Secretariatului Comisiei Naționale, Comisia Națională validează sau invalidează decizia entității investite de lege și, după caz, aprobă punctajul stabilit potrivit alin. (7).

(9) În cazul validării deciziei entității investite de lege, Comisia Națională emite decizia de compensare prin puncte a imobilului preluat în mod abuziv.”;

— Art. 27 alin. (1): „(1) Punctele acordate prin decizia de compensare pot fi valorificate prin achiziționarea de imobile din Fondul național la licitația publică națională, începând cu data de 1 ianuarie 2016.”;

— Art. 31 alin. (1) și (2): „(1) În termen de 3 ani de la emiterea deciziei de compensare prin puncte, dar nu mai devreme de 1 ianuarie 2017, deținătorul poate opta pentru valorificarea punctelor și în numerar.

(2) În aplicarea alin. (1), deținătorul poate solicita, anual, după 1 ianuarie 2017, Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților emiterea unui titlu de plată pentru cel mult 14% din numărul punctelor acordate prin decizia de compensare și nevalorificate în cadrul licitațiilor naționale de imobile. Ultima tranșă va reprezenta 16% din numărul punctelor acordate.”;

— Art. 33 alin. (1) și (2): „(1) Entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează:

a) în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2.500 de cereri;

b) în termen de 24 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2.500 și 5.000 de cereri;

c) în termen de 36 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5.000 de cereri.

(2) Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data de 1 ianuarie 2014.”;

— Art. 34 alin. (1) și (2): „(1) Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.

(2) Dosarele care vor fi transmise Secretariatului Comisiei Naționale ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data înregistrării lor, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.”;

— Art. 41 alin. (1), (2) și (5): „(1) Plata sumelor de bani reprezentând despăgubiri în dosarele aprobate de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, precum și a sumelor stabilite prin hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi, se face în termen de 5 ani, în tranșe anuale egale, începând cu 1 ianuarie 2014.

(2) Cuantumul unei tranșe nu poate fi mai mic de 5.000 lei. [...]

(5) Obligațiile privind emiterea titlurilor de despăgubire stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor executa potrivit art. 21.”

16. În opinia autoarei excepției, textele de lege criticate contravin prevederilor din Constituție cuprinse la art. 15 alin. (2) care instituie principiul neretroactivității legii, cu excepția celei penale și contravenționale mai favorabile, art. 16 alin. (1) care consacră principiul egalității în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, art. 21 referitor la dreptul de acces liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, soluționat într-un termen rezonabil, și art. 44 care garantează dreptul de proprietate privată.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă, mai întâi, că acțiunea a fost introdusă anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013. În ceea ce privește prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, care enumeră măsurile reparatorii în echivalent ce se pot acorda în situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, Curtea constată, în primul rând, că autorul excepției nu critică varianta redacțională inițială, care prevedea compensarea prin puncte ca unică măsură reparatorie, ci în ansamblu modalitatea în care legiuitorul a înțeles să reglementeze măsurile de finalizare a procesului de restituire a imobilelor în discuție.

18. Sub acest aspect, Curtea reține că, în legătură cu procedura specială de acordare a despăgubirilor pentru imobilele preluate în mod abuziv, a observat, în jurisprudența sa, că modul de reparare a injustițiilor și abuzurilor din legislația trecută ține de opțiunea exclusivă a legiuitorului. În acest sens sunt, de exemplu, Decizia nr. 5 din 8 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 31 martie 2009, Decizia nr. 1.241 din 6 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 4 noiembrie 2009, sau Decizia nr. 202 din 18 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 19 iunie 2013, prin care, referindu-se la prevederile titlului VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, dar și la prevederile Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, Curtea a constatat că acestea sunt în acord cu cele ale art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege. Aceleași considerații își găsesc justificarea și în ce privește art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013.

19. Și prevederile art. 16 din Legea nr. 165/2013 referitoare la acordarea de măsuri compensatorii sub formă de puncte sunt criticate dintr-o perspectivă similară. Acestea au mai format, în precedent, obiect al excepției de neconstituționalitate, iar Curtea Constituțională a reținut, de exemplu, prin Decizia nr. 269 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 9 iulie 2014, că acestea constituie modalitatea prin care legiuitorul a înțeles să transpună în legislația națională exigențele impuse de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. În acest sens, în acord cu cele reținute în jurisprudența sa, reprezentată de Decizia nr. 188 din 3 aprilie 2014, Curtea a observat că Legea nr. 165/2013 a fost adoptată de legiuitor ca urmare a pronunțării de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010 în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, prin care a fost reținută în sarcina statului român obligația implementării unor proceduri simplificate și eficiente, întemeiate pe măsuri legislative și pe o practică judiciară și administrativă coerentă, precum și obligația adoptării unor reguli de procedură clare și simplificate, care să acorde sistemului de despăgubiri o previzibilitate sporită. Prin aceeași hotărâre, în cadrul măsurilor cu caracter general sugerate cu titlu orientativ, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a luat act cu interes de propunerea avansată de Guvernul român în planul său de acțiune ce vizează stabilirea unor termene constrângătoare pentru toate etapele administrative, arătând că o astfel de măsură, cu condiția să fie realistă și dublată de un control jurisdicțional efectiv, ar putea avea un impact pozitiv asupra eficienței mecanismului de despăgubire. Curtea a reținut, de asemenea, că prin hotărârea-pilot menționată a fost lăsată însă statului român o largă marjă de apreciere în privința mijloacelor prin care să îndeplinească obligațiile juridice impuse și să garanteze respectarea drepturilor patrimoniale sau să reglementeze raporturile de proprietate avute în vedere.

20. Tot astfel, prin Hotărârea din 29 aprilie 2014, pronunțată în Cauza *Preda și alții împotriva României* (paragraful 127), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reamintit că, în cazul privării de proprietate în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, imperative de interes general pot pleda pentru o despăgubire inferioară valorii reale de pe piață a bunului, cu condiția ca suma plătită să se raporteze în mod rezonabil la valoarea bunului.

21. În ce privește prevederile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 165/2013, Curtea reține că acestea au ca obiect probleme referitoare la restituirea terenurilor potrivit Legii fondului funciar nr. 18/1991. Or, litigiul în soluționarea căruia a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate vizează acordarea de despăgubiri pentru un imobil a cărui revendicare a fost făcută în temeiul Legii nr. 10/2001. Prin urmare, textul de lege criticat nu are legătură cu cauza, nefiind îndeplinită condiția impusă de prevederile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, astfel că excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

22. În ce privește prevederile art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, privind evaluarea imobilului prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a acestei legi, autoarea excepției susține că sunt neconstituționale, întrucât ar crea inegalități între persoanele îndreptățite sub aspectul cuantumului despăgubirilor convenite, ținând cont de faptul că până la apariția Legii nr. 165/2013 se aplica principiul *restitutio in integrum* și se evaluau imobilele la valoarea de piață, în timp ce în prezent valoarea imobilelor se stabilește în funcție de grila notarială. Curtea s-a mai pronunțat, în jurisprudența sa, asupra unor critici similare, reținând, de exemplu, prin Decizia nr. 395 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 576 din 1 august 2014, că modificarea criteriilor de evaluare a imobilelor reprezintă modalitatea prin care legiuitorul a înțeles să transpună în legislația națională obligațiile impuse statului român prin Hotărârea-pilot a Curții Europene a Drepturilor Omului din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, în vederea urgentării și finalizării procesului de restituire a imobilelor preluate în mod abuziv. Totodată, Curtea a observat că este aplicabil principiul *tempus regit actum*, fiind firesc ca modalitatea de calcul a despăgubirilor să se supună regulilor în vigoare la data acordării lor prin decizie a autorității investite. Sub acest aspect, în jurisprudența sa, exemplul fiind Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996, Curtea Constituțională a statuat că, dacă, prin jocul unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații, apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, acest fapt nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective.

23. Același raționament este valabil și în ceea ce privește art. 21 alin. (6¹) din Legea nr. 165/2013, referitor la evaluarea prin aplicarea valorii minime pentru zona sau categoria de imobil prevăzută de grila notarială atunci când nu se pot stabili amplasamentul sau caracteristicile tehnice ale imobilului pentru care se stabilesc despăgubiri.

24. Curtea observă, în continuare, că autoarea excepției nu formulează, cu privire la prevederile art. 21 alin. (8) și (9) din Legea nr. 165/2013, critici explicite ori susțineri individualizate cu privire la acestea, aprecierile generale referitoare la ansamblul Legii nr. 165/2013 neputându-se constitui în veritabile argumente în sensul neconstituționalității acestora. Prin urmare, excepția având ca obiect aceste texte de lege apare ca nemotivată, urmând să fie respinsă ca inadmisibilă, din perspectiva art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992.

25. În ceea ce privește prevederile art. 27 alin. (1) și art. 31 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013, referitoare la modalitatea și termenele de valorificare a punctelor acordate prin decizia de compensare, Curtea observă că nu au legătură cu soluționarea cauzei, întrucât obiectul acesteia îl constituie acțiunea introdusă împotriva neexecutării de către Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor a dispozitivului deciziei civile prin care a fost obligată să emită o decizie reprezentând titlu de despăgubire pentru autorul excepției. De aceea, în lipsa unei astfel de decizii, nu pot fi reținute criticile cu privire la termenul de la care pot fi valorificate punctele acordate prin decizia de compensare. Eventuala incidență a textelor legale criticate ar putea fi apreciată abia ulterior emiterii deciziei Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor (fosta Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor). (A se vedea, în sensul acestei soluții, și Decizia nr. 302 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 28 iulie 2014.)

26. Un raționament similar justifică respingerea ca inadmisibilă și a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 41 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 care stabilesc că plata sumelor de bani reprezentând despăgubiri în dosarele aprobate de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, precum și a sumelor stabilite prin hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi, se face în termen de 5 ani, în tranșe anuale egale, începând cu 1 ianuarie 2014. Aceasta deoarece, astfel cum rezultă din documentele aflate la dosarul cauzei, autoarea excepției nu se află în niciuna dintre ipotezele avute în vedere de textul de lege citat. Tot astfel prevederile art. 41 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, potrivit cărora cuantumul unei tranșe nu poate fi mai mic de 5.000 lei,

nu sunt nici ele incidente în cauză, motiv pentru care excepția de neconstituționalitate având acest obiect va fi respinsă ca inadmisibilă.

27. În ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 33 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013, Curtea reține că, potrivit art. 33 din Legea nr. 165/2013, entitățile investite de lege au obligația de a soluționa notificările formulate în baza Legii nr. 10/2001, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora. Or, față de împrejurarea că autoarea excepției se află în etapa punerii în executare silită a hotărârii judecătorești irevocabile prin care Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor a fost obligată să emită decizia conținând titlul de despăgubire, rezultă că etapa administrativă desfășurată în fața entității investite de lege a fost depășită prin soluționarea notificării formulate de aceștia. Prin urmare, art. 33 din Legea nr. 165/2013 nu mai este incident în cauză, astfel că, ținând seama de prevederile potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 33 din Legea nr. 165/2013 este inadmisibilă, acestea neavând legătură cu cauza.

28. În ce privește art. 4 teza a doua raportate la art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 potrivit căruia dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni, este de reținut că, prin Decizia nr. 269 din 7 mai 2014, Curtea a constatat că prevederile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 34 alin. (1) se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii. Având în vedere că această decizie a fost pronunțată ulterior sesizării instanței constituționale cu soluționarea prezentei excepții, rezultă că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 a devenit inadmisibilă.

29. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua prin raportare la cele ale art. 34 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, Curtea reține că acestea vizează dosarele care vor fi transmise Secretariatului Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor ulterior datei intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013. Or, în cauza de față este vorba despre un dosar înregistrat la Secretariatul fostei Comisii Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor înainte de intrarea în vigoare a legii menționate. Prin urmare, aceste prevederi legale nu sunt incidente în cauză, astfel că, în temeiul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua prin raportare la cele ale art. 34 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

30. În ce privește dispozițiile art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013, potrivit cărora obligațiile privind emiterea titlurilor de despăgubire stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor executa potrivit art. 21 din lege, Curtea reține că acestea reglementează situația care se regăsește chiar în speța de față, în care, printr-o hotărâre judecătorească ce era deja definitivă și irevocabilă la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, s-a stabilit în sarcina Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor obligația de a emite titlul de despăgubire în 60 de zile de la data rămânării irevocabile a hotărârii.

31. În același timp, însă, Curtea observă că, după rămânerea definitivă și irevocabilă a sentinței prin care Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor a fost obligată să emită titlul de despăgubire (prin Decizia nr. 1.147 din 2 martie 2012 pronunțată

de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal în soluționarea recursului formulat de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor împotriva sentinței prin care a fost admisă acțiunea) a intrat în vigoare, la 15 martie 2012, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, prin care s-a suspendat, pe o perioadă de 6 luni, adică până la 15 septembrie 2012, iar mai apoi, prin Legea nr. 117/2012 de aprobare a ordonanței de urgență menționate, până la 15 mai 2013, emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor preluate în mod abuziv pentru care se acordă despăgubiri, prevăzute de titlul VII din Legea nr. 247/2005. Față de această împrejurare, autoarea excepției critică faptul că i se vor aplica noi modalități de calcul, fiind lipsite de eficiență juridică toate actele care au fost emise în mod legal anterior intrării în vigoare a legii, inclusiv sentințele rămase irevocabile.

32. Pronunțându-se asupra constituționalității prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012, Curtea a statuat, de exemplu, prin Decizia nr. 802 din 27 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 721 din 24 octombrie 2012, că ordonanța de urgență criticată a fost adoptată în contextul implementării hotărârii-pilot pronunțate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, fiind o măsură temporară necesară până la adoptarea de măsuri în vederea reformării legislației în domeniu și a modului în care va continua procesul de acordare a despăgubirilor, de natură a oferi un remediu adecvat tuturor persoanelor afectate de legile de reparație. Curtea a reținut că s-a avut în vedere adoptarea unor măsuri cu caracter general de natură a înlătura, pe viitor, disfuncționalități ale mecanismului de restituire sau de despăgubire și care să poată conduce la realizarea efectivă a dreptului la restituire sau la despăgubire, păstrând un just echilibru între diferitele interese în cauză.

33. Curtea Constituțională a apreciat, cu același prilej, că Guvernul, prin adoptarea ordonanței de urgență criticate, nu a negat existența și întinderea despăgubirilor constatate prin hotărâri judecătorești și nu a refuzat punerea în aplicare a acestora. Măsura criticată este mai degrabă una de garantare a dreptului de proprietate asupra bunului dobândit în sensul Convenției, fiind, deci, o aplicare a art. 44 alin. (2) din Constituție, în contextul economic de la acel moment, caracterizat de restrângeri de natură bugetară și de dificultăți în menținerea echilibrului bugetar. Guvernul român nu a refuzat executarea hotărârilor judecătorești, ci a suspendat, pentru o perioadă de timp, emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 fiind motivată și de dificultățile întâmpinate cu privire la executarea hotărârilor judecătorești în această materie, generate de inexistența, la acel moment, a unui mecanism instituțional și legal prin care să se concretizeze dreptul persoanelor îndreptățite la acordarea despăgubirilor.

34. În plus, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că, dacă, prin jocul unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații, apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, acest fapt nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective (a se vedea exemplu fiind Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996 sau Decizia nr. 395 din 3 iulie 2014). Ca atare, nu pot fi reținute criticile referitoare la pretinsa neconstituționalitate a prevederilor art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013.

35. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

I. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Maria Păunescu în Dosarul nr. 20.594/302/2013 al Judecătorei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă și constată că dispozițiile art. 1 alin. (2), art. 16, art. 21 alin. (6) și (6¹) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

II. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 11 alin. (1), art. 21 alin. (8) și (9), art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 33 alin. (1) și (2), art. 34 alin. (2) și art. 41 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe.

III. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 decembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 746

din 16 decembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportate la art. 24 alin. (2) și (4) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 și art. 24 alin. (2) și (4) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Șerban Chica, Adina Florina Paraschiv și Maria Ioana Darie (Cîrdei) în Dosarul nr. 9.100/2/2011* al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 688D/2014.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 20 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 9.100/2/2011*, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 și art. 24 alin. (2) și (4) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de intimații-reclamanți Șerban Chica, Adina Florina Paraschiv și Maria Ioana Darie (Cîrdei) într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului declarat de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și de statul român prin Comisia

Națională pentru Compensarea Imobilelor (succesora în drepturi a Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor) împotriva sentinței civile a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, prin care s-a admis în parte cererea formulată de reclamant și a fost obligată Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor să înainteze dosarul la evaluator și să emită decizia reprezentând titlu de despăgubire în termen de 60 de zile de la emiterea raportului de evaluare.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 privind principiul neretroactivității legilor, art. 16 privind egalitatea în drepturi și art. 44 privind dreptul de proprietate. De asemenea, invocă dispozițiile art. 6 paragraful 1 și art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 1 din Primul Protocol adițional la această Convenție și ale art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție, deoarece se aplică litigiilor aflate pe rolul instanțelor judecătorești. Astfel, autorii excepției susțin că, în situația în care până la apariția legii criticate existau deja un cadru procesual și dispoziții de drept material aplicabile, simpla împrejurare de fapt constând în soluționarea cu întârziere a cererilor de chemare în judecată nu poate justifica aplicarea retroactivă a dispozițiilor legii noi, diferențiate, ce instaurează un tratament discriminatoriu persoanelor îndreptățite aflate în situații identice. În acest sens invocă Decizia Curții Constituționale nr. 1.354 din 20 octombrie 2010.

6. În lumina principiului neretroactivității legii, susțin că aplicarea dispozițiilor criticate din Legea nr. 165/2013 produce o destabilizare a circuitului civil și o instabilitate a drepturilor de proprietate câștigate ca urmare a întocmirii rapoartelor de evaluare și a depunerii cererilor de chemare în judecată pentru a obține obligarea la emiterea unei decizii din partea Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor. Având în vedere dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituție, arată că prevederile Legii nr. 165/2013 nu pot retroactiva și nu se pot aplica: persoanelor care la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 aveau înregistrate pe rolul instanțelor judecătorești cauze având ca obiect obligarea Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor la emiterea deciziilor de despăgubire; persoanelor care au obținut o sentință definitivă de obligare a Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor la aprobarea raportului de evaluare și la emiterea deciziei, hotărâre judecătorească ce nu poate fi supusă controlului de legalitate prin prisma unei legi inexistente la data pronunțării ei.

7. Totodată, susțin că dispozițiile de lege criticate contravin și art. 44 din Constituție privind dreptul de proprietate privată, deoarece noua reglementare nu poate afecta drepturile persoanelor cărora le-a fost recunoscut dreptul la restituire în echivalent și nici cuantumul despăgubirilor stabilite anterior, sens în care invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Înstrăinarea de către foștii proprietari a drepturilor ce li se cuvin reprezintă doar o exercitare a prerogativei „abusus” printr-un act juridic, ce nu ar trebui îngădit în nicio modalitate, ce nu ar trebui să genereze nicio sancțiune sau alt mod de reprimare a atributului dispoziției. Astfel, având în vedere caracterul perpetuu, inviolabil, transmisibil și fundamental al dreptului de proprietate și prevederile din Constituție referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor și protejarea dreptului de proprietate, solicită constatarea ca fiind neconstituționale dispozițiile art. 24 alin. (2)–(4) din Legea nr. 165/2013, întrucât urmăresc o sancționare și o reprimare nelegală a înstrăinării drepturilor de restituire.

8. De asemenea, autorii excepției susțin încălcarea principiului egalității în drepturi a cetățenilor, consacrat constituțional prin art. 16. În acest sens, arată că există un tratament distinct aplicat persoanelor îndreptățite la despăgubiri, discriminare raportată fie la momentul la care instanța pronunță hotărârea definitivă, fie la modalitatea de acordare a măsurilor

reparatorii, ceea ce atrage un dublu aspect neconstituțional: limitarea valorii despăgubirilor la nivelul grilei notariale existente în 2013, fără nicio posibilitate de indexare a valorii imobilului în conformitate cu fluctuația pieței imobiliare; condiționarea ca, pentru a-și realiza dreptul la acordarea măsurilor reparatorii, titularii drepturilor trebuie să participe la licitațiile în care sunt scoase la vânzare bunurile aflate în domeniul public sau privat al statului. Totodată, se creează discriminări între persoanele care au obținut o reparație înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013 și cele care obțin despăgubiri după acest moment, despăgubiri în cuantum mult mai mic, plafonat sub dublu aspect: la nivelul grilei notariale și/sau la un procent de 15% din valoarea bunului estimată în grila notarială.

9. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** și-a exprimat opinia în sensul temeiniciei excepției de neconstituționalitate, deoarece dispozițiile de lege care reglementau condițiile de emitere a titlului de despăgubire la data încheierii convențiilor de cesiune a drepturilor rezultate din procedura de restituire a imobilelor preluate abuziv, la data formulării acțiunii în justiție și a soluționării cauzei în fond, nu făceau distincțiile prevăzute de art. 24 alin. (2) și (4) din Legea nr. 165/2013.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Avocatul Poporului** arată că își menține punctul de vedere exprimat în dosarele Curții Constituționale nr. 538D/2013 și nr. 644D/2013, cu privire la care Curtea s-a pronunțat prin deciziile nr. 206/2014 și nr. 328/2014.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar de către partea Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum este reținut în încheierea de sesizare a Curții Constituționale, îl reprezintă dispozițiile art. 4 și art. 24 alin. (2) și (4) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, cu modificările și completările ulterioare. Din analiza motivării excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că autorii acesteia critică, în realitate, aplicarea în cauza dedusă judecății, aflate pe rolul instanței, a dispozițiilor art. 24 alin. (2) și (4) din Legea nr. 165/2013. Prin urmare, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 4 teza a doua raportate la art. 24 alin. (2) și (4) din Legea nr. 165/2013, care au următorul cuprins:

— Art. 4: „*Dispozițiile prezentei legi se aplică [...] cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, [...] la data intrării în vigoare a prezentei legi.*”;

— Art. 24 alin. (2) și (4): „(2) *În dosarele în care se acordă măsuri compensatorii altor persoane decât titularul dreptului de proprietate, fost proprietar sau moștenitorii legali ori testamentari ai acestuia, se acordă un număr de puncte egal cu suma dintre prețul plătit fostului proprietar sau moștenitorii legali ori testamentari ai acestuia pentru tranzacționarea dreptului de proprietate și un procent de 15% din diferența până la valoarea imobilului stabilită conform art. 21 alin. (6).[...]*”

(4) În cazul în care din documentele depuse la dosarul de restituire nu rezultă prețul plătit fostului proprietar sau moștenitorilor legali ori testamentari ai acestuia pentru tranzacționarea dreptului de proprietate, punctele vor reprezenta echivalentul a 15% din valoarea stabilită conform art. 21 alin. (6).”

15. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (1) privind principiul neretroactivității legii, art. 16 privind egalitatea în drepturi și art. 44 privind dreptul de proprietate. De asemenea, invocă dispozițiile art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil și art. 14 privind nediscriminarea din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, raportat la art. 1 din Primul Protocol adițional la această Convenție, precum și art. 1 din Protocolul nr. 12, privind interzicerea generală a discriminării.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că s-a mai pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 4 teza a doua raportate la art. 24 alin. (2) și (4) din Legea nr. 165/2013, cu referire la aceleași prevederi din Constituție și din Convenție ca și cele invocate în cauza de față, prin Decizia nr. 179 din 1 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 3 iunie 2014, prin Decizia nr. 200 din 3 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 19 iunie 2014, și prin Decizia nr. 321 din 10 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 583 din 5 august 2014.

17. Prin Decizia nr. 200 din 3 aprilie 2014, paragraful 23, Curtea a reținut că legiuitorul a reglementat în mod diferit modalitatea de despăgubire, în raport cu persoana beneficiarilor măsurilor reparatorii conferite de Legea nr. 165/2013, și anume titularul dreptului la măsuri reparatorii în temeiul legislației reparatorii anterioare, pe de o parte, și persoanele către care au fost înstrăinate drepturile convenite potrivit legilor de restituire a proprietății, pe de altă parte. Această opțiune a legiuitorului nu reprezintă o sancționare a titularilor originari ai acestui drept care au înstrăinat dreptul la obținerea măsurilor reparatorii, dat fiind faptul că, prin ipoteză, în patrimoniul acestora nu se mai regăsește acest drept. Ca efect al cesiunii de creanță specifice, încheiată anterior intrării în vigoare a noii legi reparatorii, dreptul pretins de cedenți, constând în acordarea măsurilor reparatorii conferite de legislația anterioară în domeniul proprietăților preluate în mod abuziv, a fost transferat către cesionari.

18. Referitor la critica privind existența unei discriminări, Curtea a reținut, prin aceeași decizie, paragraful 26, că legiuitorul a acordat cesionarilor dreptului la despăgubire un număr de puncte egal cu suma dintre prețul plătit pentru

tranzacționarea dreptului de proprietate și un procent de 15% din diferența până la valoarea imobilului. Măsura legislativă criticată păstrează un raport rezonabil de proportionalitate între scopul urmărit — despăgubirea integrală doar a titularilor originari ai măsurilor reparatorii sau a moștenitorilor acestora — și mijloacele folosite, cesionarul urmând a obține atât prețul plătit fostului proprietar sau moștenitorilor legali ori testamentari ai acestuia, cât și un procent de 15% din diferența până la valoarea imobilului.

19. Cu privire la critica referitoare la încălcarea dreptului de proprietate, prin aceeași decizie, paragraful 27, Curtea a făcut referire la Hotărârea-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, și a reținut că aceste măsuri nu echivalează cu o expropriere, încadrându-se în sfera măsurilor cu caracter general sugerate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fi adoptate de statul român.

20. Totodată, prin Decizia nr. 321 din 10 iunie 2014, paragrafele 30 și 31, Curtea a constatat că eliminarea măsurii de compensare în bunuri și servicii creează, într-adevăr, o diferență de tratament între cesionarii de drepturi ale căror cereri de chemare în judecată s-au soluționat anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 față de cei care nu au obținut o atare hotărâre. Această diferență de tratament derivă, însă, din succesiunea în timp a actelor normative în materie, mai concret din aplicarea principiului general de drept *tempus regit actum*. Privită din această perspectivă, deosebirea de tratament juridic este întemeiată pe un criteriu obiectiv și rezonabil, fiind astfel de neconcepț, în acord cu principiul constituțional al neretroactivității legii civile, ca legea nouă să se aplice și cesionarilor de drepturi ale căror cereri de chemare în judecată au fost soluționate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013. În legătură cu aspectul menționat mai sus, Curtea a reținut că situația diferită în care se află cetățenii în funcție de reglementarea aplicabilă potrivit principiului *tempus regit actum* nu poate fi privită ca o încălcare a dispozițiilor constituționale care consacră egalitatea în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări. Mai mult, Curtea a reținut că, în privința obiectului de reglementare a legii analizate, intervenția legiuitorului nu este una aleatorie, ci a fost justificată și impusă firesc ca urmare a pronunțării Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*.

21. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, considerentele și soluțiile deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Șerban Chica, Adina Florina Paraschiv și Maria Ioana Darie (Cârdei) în Dosarul nr. 9.100/2/2011* al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 4 teza a doua raportate la art. 24 alin. (2) și (4) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 decembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind unele măsuri referitoare la derularea proceselor de privatizare pentru unele societăți la care Ministerul Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri deține calitatea de instituție publică implicată

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Alineatul (2) al articolului 3 din Hotărârea Guvernului nr. 86/2013 pentru aprobarea strategiei de privatizare prin metoda majorării de capital social prin aport de capital privat a Societății Comerciale Complexul Energetic Hunedoara — S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146 din 19 martie 2013, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Din comisia de negociere și selecție a investitorului vor face parte:

a) ministrul energiei, întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri, în calitate de președinte;

b) un reprezentant al Ministerului Finanțelor Publice, numit prin ordin al ministrului finanțelor publice;

c) un reprezentant din cadrul Cancelariei Primului-Ministru, numit de prim-ministru;

d) un secretar de stat din cadrul Ministerului Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri, numit prin ordin al ministrului energiei, întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri;

e) un reprezentant al direcției generale de specialitate cu atribuții în domeniul privatizării din cadrul Ministerului Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri, numit prin ordin al ministrului energiei, întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri;

f) directorul general al Societății Complexul Energetic Hunedoara — S.A.”

Art. II. — Alineatul (2) al articolului 6 din Hotărârea Guvernului nr. 87/2013 pentru aprobarea strategiei de privatizare prin ofertă publică de majorare a capitalului social a Societății Comerciale Complexul Energetic Oltenia — S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 147 din 19 martie 2013, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Comisia pentru coordonarea procesului de vânzare a unui pachet de acțiuni nou-emise are următoarea componență:

a) ministrul energiei, întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri, în calitate de președinte;

b) un reprezentant al Ministerului Finanțelor Publice, numit prin ordin al ministrului finanțelor publice;

c) un reprezentant din cadrul Cancelariei Primului-Ministru, numit de prim-ministru;

d) un secretar de stat din cadrul Ministerului Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri, numit prin ordin al ministrului energiei, întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri;

e) un reprezentant al direcției generale de specialitate cu atribuții în domeniul privatizării din cadrul Ministerului Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri, numit prin ordin al ministrului energiei, întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri;

f) directorul general al Societății Complexul Energetic Oltenia — S.A.;

g) un reprezentant al Societății «Fondul Proprietatea» — S.A., în calitate de acționar minoritar semnificativ.”

Art. III. — Alineatul (2) al articolului 6 din Hotărârea Guvernului nr. 1.066/2013 pentru aprobarea strategiei de privatizare a Societății de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale „Hidroelectrica” — S.A. București, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 814 din 20 decembrie 2013, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Comisia pentru coordonarea procesului de privatizare are următoarea componență:

a) ministrul energiei, întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri, în calitate de președinte;

b) un reprezentant al Ministerului Finanțelor Publice, numit prin ordin al ministrului finanțelor publice;

c) un reprezentant din cadrul Cancelariei Primului-Ministru, numit de prim-ministru;

d) un secretar de stat din cadrul Ministerului Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri, numit prin ordin al ministrului energiei, întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri;

e) un reprezentant al direcției generale de specialitate cu atribuții în domeniul privatizării din cadrul Ministerului Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri, numit prin ordin al ministrului energiei, întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri;

f) directorul general al Societății de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale «Hidroelectrica» — S.A. București;

g) un reprezentant al Societății «Fondul Proprietatea» — S.A., în calitate de acționar minoritar semnificativ.”

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:
Ministrul energiei, întreprinderilor mici și mijlocii
și mediului de afaceri,
Andrei Dominic Gere
Ministrul finanțelor publice,
Darius-Bogdan Vâlcov

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind stabilirea sistemului de management și control în vederea gestionării fondurilor acordate României prin Cadrul financiar multianual 2014—2020, domeniul Afaceri interne

Având în vedere prevederile:

— Regulamentului (UE) nr. 514/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de stabilire a dispozițiilor generale privind Fondul pentru azil, migrație și integrare, precum și instrumentul de sprijin financiar pentru cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor;

— Regulamentului (UE) nr. 513/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de instituire, în cadrul Fondului pentru securitate internă, a instrumentului de sprijin financiar pentru cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor și de abrogare a Deciziei 2007/125/JAI a Consiliului;

— Regulamentului (UE) nr. 515/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de instituire, în cadrul Fondului pentru securitate internă, a instrumentului de sprijin financiar pentru frontiere externe și vize și de abrogare a Deciziei nr. 574/2007/CE;

— Regulamentului (UE) nr. 516/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de instituire a Fondului pentru azil, migrație și integrare, de modificare a Deciziei 2008/381/CE a Consiliului și de abrogare a Deciziilor nr. 573/2007/CE și nr. 575/2007/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Deciziei 2007/435/CE a Consiliului;

— Regulamentului delegat (UE) nr. 1.042/2014 al Comisiei din 25 iulie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 514/2014 cu privire la desemnarea și la responsabilitățile de gestionare și control ale autorităților responsabile și cu privire la statutul și la obligațiile autorităților de audit;

— Hotărârii Guvernului nr. 962/2014 privind desemnarea autorității responsabile pentru Cadrul financiar multianual 2014—2020, domeniul Afaceri interne,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 21 din Regulamentul (UE) nr. 514/2014 al Parlamentului European și al Consiliului,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ARTICOLUL 1

Obiectul de reglementare

(1) Prin prezenta hotărâre se stabilește sistemul de management și control în vederea gestionării fondurilor acordate României prin Cadrul financiar multianual 2014—2020, domeniul Afaceri interne, pentru cofinanțarea programelor naționale, respectiv:

a) Fondul pentru azil, migrație și integrare, denumit în continuare *FAMI*, instituit de Regulamentul (UE) nr. 516/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de instituire a Fondului pentru azil, migrație și integrare, de modificare a Deciziei 2008/381/CE a Consiliului și de abrogare a Deciziilor nr. 573/2007/CE și nr. 575/2007/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Deciziei 2007/435/CE a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 150 din 20 mai 2014;

b) Fondul pentru securitate internă, denumit în continuare *FSI*, care cuprinde instrumentul de sprijin financiar pentru cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor, instituit de Regulamentul (UE) nr. 513/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de instituire, în cadrul Fondului pentru securitate internă, a instrumentului de sprijin financiar pentru cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor și de abrogare a Deciziei 2007/125/JAI a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 150 din 20 mai 2014, și instrumentul de sprijin financiar pentru frontiere și vize, instituit de Regulamentul (UE) nr. 515/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de instituire, în cadrul Fondului pentru securitate internă, a instrumentului de sprijin financiar pentru

frontiere externe și vize și de abrogare a Deciziei 574/2007/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 150 din 20 mai 2014.

(2) Sistemul de management și control definește competențele cu privire la asigurarea corectitudinii și regularității cheltuielilor declarate în cadrul programelor naționale, identificarea și definirea funcțiilor îndeplinite de autoritățile implicate în gestionarea *FAMI* și *FSI*, denumite în continuare *fondurile din domeniul afacerilor interne*, activități privind punerea în aplicare a sarcinilor delegate, raportare și monitorizare a neregulilor și de recuperare a sumelor plătite în mod nejustificat, controale la fața locului, în vederea asigurării existenței unei piste de audit suficiente.

ARTICOLUL 2

Definiții

(1) Termenii „program național”, „acțiune”, „proiect”, „beneficiar”, „autorități competente”, „SFC 2014”, „autoritate responsabilă” și „autoritate delegată” au înțelesurile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 514/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de stabilire a dispozițiilor generale privind Fondul pentru azil, migrație și integrare, precum și instrumentarul de sprijin financiar pentru cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 150 din 20 mai 2014, și în Regulamentul delegat (UE) nr. 1.042/2014 al Comisiei din 25 iulie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 514/2014 cu privire la desemnarea și la responsabilitățile de gestionare și control ale autorităților responsabile și cu privire la statutul și la obligațiile autorităților de audit, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 289 din 3 octombrie 2014.

(2) În sensul prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *regulamentele specifice* — actele normative emise sau care vor fi emise de instituțiile Uniunii Europene pentru implementarea fondurilor din domeniul afacerilor interne;

b) *ofițer responsabil de program* — persoana din cadrul administrației publice centrale care conduce structura Ministerului Afacerilor Interne desemnată ca autoritate responsabilă, având întreaga responsabilitate a managementului fondurilor din domeniul afacerilor interne;

c) *cheltuieli eligibile* — cheltuieli realizate de către un beneficiar, aferente acțiunilor finanțate în cadrul programelor naționale, care pot fi finanțate atât din contribuția financiară UE, cât și din contribuția națională, conform regulamentelor specifice și reglementărilor naționale în vigoare privind eligibilitatea cheltuielilor;

d) *cheltuieli neeligibile* — cheltuielile ocazionate și necesare pentru implementarea proiectelor și programelor naționale care nu pot fi finanțate din contribuția financiară UE și nici din contribuția națională, conform regulamentelor specifice și reglementărilor naționale în vigoare privind eligibilitatea cheltuielilor, precum și cheltuielile declarate și neautorizate în urma unor controale ale autorităților competente naționale sau europene;

e) *cofinanțare publică națională* — orice contribuție pentru finanțarea cheltuielilor eligibile din sumele aprobate în bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a)—g) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, sau la art. 1 alin. (2) lit. a)—d) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cofinanțarea acordată de la bugetul de stat pentru alți beneficiari decât cei finanțați integral din bugetul de stat sau din bugetele locale;

f) *cofinanțare privată* — orice contribuție a beneficiarului de drept privat la finanțarea cheltuielilor eligibile, aferentă proiectelor finanțate prin intermediul fondurilor din domeniul afacerilor interne;

g) *contribuția financiară UE* — sumele alocate României de către Uniunea Europeană pentru finanțarea obiectivelor aprobate prin programele naționale;

h) *contribuția națională* — cofinanțarea publică națională și cofinanțarea privată;

i) *contribuția financiară nerambursabilă* — contribuția financiară UE și cofinanțarea acordată de la bugetul de stat pentru alți beneficiari decât cei finanțați integral din bugetul de stat sau din bugetele locale;

j) *debite față de bugetul Uniunii Europene* — sumele datorate bugetului Uniunii Europene ca urmare a neregulilor identificate în cadrul proiectelor și săvârșite ca urmare a nerespectării prevederilor contractuale, a legislației europene relevante sau a altor documente încheiate ori convenite între Comisia Europeană și Guvernul României și care au cauzat un prejudiciu bugetului din care au fost finanțate;

k) *cerere de fonduri* — documentul întocmit de către beneficiar prin care solicită autorității delegate sau autorității responsabile transferul sumelor reprezentând contribuția financiară nerambursabilă, cu titlul de prefinanțare sau rambursare;

l) *cerere de transfer de fonduri* — documentul întocmit de către autoritățile competente prin care solicită de la autoritatea responsabilă transferul sumelor reprezentând contribuția financiară UE, cu titlul de prefinanțare sau rambursare, aferentă proiectelor de grant acordate ori actelor de finanțare încheiate;

m) *act de finanțare* — un acord, un contract, o decizie administrativă sau un alt instrument juridic în baza căruia

autoritatea responsabilă ori autoritatea delegată FAMI acordă finanțare nerambursabilă beneficiarului în vederea punerii în aplicare a unui proiect;

n) *proiect de monopol* — proiect aprobat direct pentru finanțare de către autoritatea responsabilă sau în baza unei cereri restrânse de propuneri, din cauza competențelor administrative sau a expertizei tehnice ori din cauza faptului că nu există alte opțiuni de punere în aplicare având în vedere caracteristicile proiectului, precum un monopol de drept sau din rațiuni de securitate;

o) *proiect de grant* — proiect aprobat pentru finanțare în baza unei cereri deschise de propuneri.

ARTICOLUL 3

Suport decizional și coordonare

(1) În vederea asigurării suportului decizional și coordonării necesare pentru implementarea programelor naționale și pentru gestionarea fondurilor din domeniul afacerilor interne, la nivelul Ministerului Afacerilor Interne se constituie următoarele structuri fără personalitate juridică:

- a) Comitetul director;
- b) Comitetul de monitorizare a programelor naționale;
- c) Comitetul tehnic.

(2) Comitetul director este compus din reprezentanți ai conducerii Ministerului Afacerilor Interne și îndeplinește atribuții circumscrise aprobării și implementării programelor naționale.

(3) Comitetul de monitorizare a programelor naționale este compus din reprezentanți la nivel decizional ai autorității responsabile și ai autorităților delegate și îndeplinește atribuții circumscrise analizării stadiului proiectelor și acțiunilor finanțate din fondurile din domeniul afacerilor interne și stabilirii măsurilor necesare pentru implementarea corespunzătoare a proiectelor și a acțiunilor cuprinse în programele naționale.

(4) Comitetul tehnic se compune din reprezentanți la nivel de expert ai autorității responsabile, ai autorităților delegate și ai beneficiarilor proiectelor de monopol și îndeplinește atribuții circumscrise analizării stadiului proiectelor și acțiunilor finanțate din fondurile din domeniul afacerilor interne și fundamentării măsurilor necesare pentru implementarea programelor naționale.

ARTICOLUL 4

Autoritatea responsabilă

(1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor stabilite prin regulamentele specifice, structura Ministerului Afacerilor Interne desemnată ca autoritate responsabilă prin Hotărârea Guvernului nr. 962/2014 privind desemnarea autorității responsabile pentru Cadrul financiar multianual 2014—2020, domeniul Afaceri interne, realizează în mod direct următoarele activități:

a) organizează procedurile de evaluare și selectare a proiectelor de monopol și de asistență tehnică și semnează actele de finanțare aferente proiectelor de monopol și de asistență tehnică;

b) elaborează, împreună cu beneficiarii, propunerea de program național FSI și revizuirile ulterioare ale acestuia, coordonează procesul de elaborare și de revizuire a programului național FAMI și le supune aprobării Comitetului director;

c) elaborează, împreună cu autoritățile delegate, proiectul de ordin al ministrului afacerilor interne privind regulile de eligibilitate aplicabile cheltuielilor;

d) organizează ședințele comitetului de monitorizare și asigură buna funcționare a acestuia;

e) înaintează Comisiei Europene propuneri de programe naționale și eventualele revizuirii ulterioare, utilizând SFC 2014;

f) organizează, în conformitate cu normele și practicile naționale în vigoare, consultări cu autoritățile și organismele implicate în aplicarea programului național FSI și furnizează consultanță și sprijin beneficiarilor în elaborarea propunerilor de proiecte;

g) monitorizează obținerea rezultatelor generale și a impactului, astfel cum acestea au fost definite prin programele naționale;

h) efectuează, individual sau împreună cu autoritățile delegate, controale administrative sistematice ale tuturor cheltuielilor legate de cererile de fonduri depuse de beneficiarii proiectelor de monopol și de asistență tehnică, precum și controale la fața locului pe bază de eșantion, în vederea obținerii unui nivel suficient de asigurare;

i) efectuează, individual sau împreună cu autoritățile delegate, misiuni de monitorizare, precum și controale la fața locului pe bază de eșantion, în vederea obținerii unui nivel suficient de asigurare, pentru proiectele de grant;

j) verifică și autorizează cererile de fonduri depuse de beneficiarii proiectelor de monopol și de asistență tehnică, precum și cererile de transfer de fonduri întocmite de autoritatea delegată FAMI și le transmite autorității delegate financiare;

k) asigură coerența și complementaritatea dintre cofinanțarea în temeiul regulamentelor specifice și alte instrumente ale Uniunii Europene și naționale relevante;

l) monitorizează proiectele de monopol și de asistență tehnică și verifică dacă cheltuielile declarate pentru aceste proiecte au fost suportate efectiv și dacă sunt în conformitate cu normele Uniunii Europene și cele naționale;

m) monitorizează îndeplinirea atribuțiilor autorităților delegate;

n) desfășoară activități de identificare și organizează echipele de control pentru constatarea neregulilor și stabilirea creanțelor bugetare, în calitate de autoritate cu competențe în gestionarea fondurilor europene, conform atribuțiilor stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, în situațiile în care autoritățile delegate și beneficiarii proiectelor de monopol finanțate din FAMI pot fi stabiliți ca debitori;

o) participă la verificarea sesizărilor interne sau externe, a aspectelor de natură administrativă, fizică și tehnică a proiectelor, precum și a alertelor la neregulă sau fraudă primite de către autoritatea responsabilă ori autoritatea delegată, pentru proiectele de monopol finanțate din FSI, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare;

p) raportează Comisiei Europene orice neregulă și progrese semnificative în desfășurarea procedurilor administrative și judiciare aferente;

q) reprezintă punct unic de contact răspunzător de schimbul de informații cu unitățile angajate în folosirea fondurilor și de menținere a contactului cu reprezentanții Comisiei Europene;

r) se asigură că activitatea de evaluare a programelor naționale este efectuată în conformitate cu Regulamentul nr. 514/2014 al Parlamentului European și al Consiliului;

s) se asigură că autoritatea de audit primește, în scopul desfășurării misiunilor de audit, toate informațiile necesare privind procedurile de gestionare utilizate și privind proiectele și acțiunile cofinanțate din FAMI și FSI;

ș) elaborează și prezintă Comisiei Europene rapoartele anuale și finale privind punerea în aplicare a programelor naționale și cererile de plată a soldului, conform prevederilor regulamentelor specifice;

t) desfășoară activități de informare și publicitate și difuzează rezultatele programului;

ț) aprobă documentele privind publicitatea și vizibilitatea programelor naționale, a proiectelor de monopol și a acțiunilor finanțate;

u) asigură, împreună cu autoritatea delegată financiară, implementarea componentelor de asistență tehnică, în care autoritatea de audit are calitatea de beneficiar;

v) implementează, împreună cu autoritățile delegate, activitățile aferente asistenței tehnice prevăzute în programele naționale, în calitate de beneficiar de asistență tehnică.

(2) Autoritatea responsabilă încheie cu fiecare autoritate delegată acorduri de delegare, potrivit art. 5 alin. (2) din Regulamentul delegat (UE) nr. 1.042/2014.

(3) Ofițerul responsabil de program emite instrucțiuni cu caracter obligatoriu pentru toate autoritățile delegate și pentru beneficiari.

ARTICOLUL 5

Autoritatea delegată financiară

(1) Structura de specialitate din Direcția generală financiară a Ministerului Afacerilor Interne îndeplinește funcția de autoritate delegată financiară pentru gestionarea asistenței europene acordate României prin fondurile din domeniul afacerilor interne.

(2) Autoritatea delegată financiară are următoarele atribuții:

a) asigură managementul financiar-contabil și bugetar al programelor naționale;

b) gestionează sumele primite de la Comisia Europeană, precum și eventualele sume de plătit Comisiei Europene;

c) deschide și utilizează conturi bancare și de trezorerie pentru derularea operațiunilor financiare la nivelul programelor naționale;

d) organizează evidența contabilă, la nivel de program, a angajamentelor bugetare și legale privind proiectele de monopol și de asistență tehnică;

e) avizează și/sau acordă viza de control financiar preventiv propriu și propune spre aprobare ordonatorului principal de credite angajamentele legale la nivel de program și documentele specifice angajării și ordonanțării cheltuielilor la nivel de program privind proiectele de monopol și asistență tehnică;

f) transferă sumele convenite beneficiarilor de proiecte de monopol și de asistență tehnică, în conformitate cu prevederile actelor de finanțare;

g) transferă sumele solicitate de autoritatea delegată FAMI, în baza cererilor de transfer de fonduri depuse și aprobate potrivit prevederilor acordului de delegare;

h) solicită finanțarea și implementează activitățile aferente asistenței tehnice prevăzute în programele naționale, în calitate de beneficiar de asistență tehnică;

i) asigură funcția de structură financiar-contabilă a autorității responsabile;

j) efectuează, individual sau împreună cu autoritatea responsabilă și/sau autoritatea delegată FSI, controale administrative sistematice ale tuturor cheltuielilor legate de cererile de fonduri depuse de beneficiarii proiectelor de monopol și de asistență tehnică, precum și controale la fața locului pe bază de eșantion privind respectarea reglementărilor în domeniul financiar, fiscal și contabil;

k) elaborează situațiile și raportările financiare solicitate de Comisia Europeană, precum și cererile de plată transmise

Comisiei Europene, în baza cheltuielilor declarate și autorizate de autoritatea responsabilă;

l) elaborează și transmite situațiile și raportările financiare solicitate de Ministerul Finanțelor Publice sau de alte autorități naționale cu competențe în domeniu;

m) avizează acordurile de delegare încheiate de autoritatea responsabilă;

n) emite instrucțiuni privind managementul financiar-bugetar al proiectelor, obligatorii pentru toți beneficiarii și celelalte autorități delegate, cu informarea prealabilă a autorității responsabile;

o) participă în echipele de control pentru constatarea neregulilor și stabilirea creanțelor bugetare, dacă celelalte autorități delegate sau beneficiarii proiectelor de monopol finanțate din FAMI pot fi stabiliți ca debitori;

p) recuperează creanțele bugetare rezultate din nereguli aferente proiectelor de monopol și de asistență tehnică, prin modalitățile prevăzute la art. 38 lit. a)—c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare;

q) transmite și/sau pune la dispoziția celorlalte autorități competente toate informațiile și documentele solicitate privind îndeplinirea atribuțiilor ce i-au fost delegate.

ARTICOLUL 6

Autoritatea delegată FSI

(1) Direcția generală mecanisme și instrumente financiare nerambursabile din cadrul Ministerului Fondurilor Europene îndeplinește funcția de autoritate delegată FSI.

(2) Autoritatea delegată FSI are următoarele atribuții:

a) îndeplinește funcția de structură de control pentru FSI, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare;

b) efectuează, la solicitarea autorității responsabile, controale administrative sistematice ale tuturor cheltuielilor legate de cererile de fonduri depuse de beneficiarii proiectelor de monopol finanțate din FSI, precum și controale la fața locului pe bază de eșantion, pentru verificarea conformității cheltuielilor cu reglementările naționale privind achizițiile publice și cu prevederile contractuale;

c) solicită finanțare și implementează activitățile aferente asistenței tehnice prevăzute în programul național FSI, în calitate de beneficiar de asistență tehnică;

d) transmite și/sau pune la dispoziția celorlalte autorități competente toate informațiile și documentele solicitate privind îndeplinirea atribuțiilor ce i-au fost delegate;

e) emite instrucțiuni privind atribuțiile delegate, obligatorii pentru beneficiarii FSI, cu avizul prealabil al autorității responsabile.

ARTICOLUL 7

Autoritatea delegată FAMI

(1) Inspectoratul General pentru Imigrări din cadrul Ministerului Afacerilor Interne îndeplinește funcția de autoritate delegată FAMI.

(2) Autoritatea delegată FAMI are următoarele atribuții:

a) organizează, în conformitate cu normele și practicile naționale în vigoare, consultări în parteneriat cu autoritățile și organisme implicate în aplicarea programului național FAMI;

b) elaborează propunerea de program național FAMI și propunerile de modificare a acestuia;

c) organizează și publică anunțurile privind cererile deschise de propuneri, organizează și asigură publicitatea ulterioară, selectarea și atribuirea proiectelor de grant;

d) elaborează proiectul de ordin al ministrului afacerilor interne privind procedura de evaluare și selecție a proiectelor de grant, cu informarea prealabilă a autorității responsabile;

e) verifică și validează eligibilitatea cheltuielilor și autorizează plata sumelor convenite beneficiarilor proiectelor de grant;

f) elaborează cereri de transfer de fonduri prin care solicită autorității responsabile transferarea sumelor din contribuția financiară UE aferentă proiectelor de grant atribuite sau care urmează să fie atribuite;

g) transferă sumele convenite beneficiarilor proiectelor de grant, în baza cererilor de fonduri depuse și aprobate conform prevederilor actului de finanțare;

h) deschide și utilizează conturi bancare și de trezorerie pentru derularea operațiunilor financiare aferente proiectelor de grant;

i) asigură managementul financiar-contabil și bugetar și organizează evidența contabilă, la nivel de program, a angajamentelor bugetare și legale aferente proiectelor de grant;

j) monitorizează proiectele de grant și verifică dacă cheltuielile declarate pentru aceste proiecte au fost suportate efectiv și dacă sunt în conformitate cu normele Uniunii Europene și cele naționale;

k) efectuează controale administrative sistematice ale tuturor cheltuielilor legate de cererile de fonduri depuse de beneficiarii proiectelor de grant, precum și controale la fața locului pe bază de eșantion, în vederea obținerii unui nivel suficient de asigurare;

l) solicită finanțare și implementează activitățile aferente asistenței tehnice prevăzute în programul național FAMI, în calitate de beneficiar de asistență tehnică;

m) asigură activitatea de prevenire, constatare și sancționare a neregulilor, inclusiv recuperarea creanțelor bugetare rezultate din nereguli, în calitatea de autoritate cu competențe în gestionarea fondurilor europene, conform atribuțiilor stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, pentru proiectele de grant;

n) desfășoară activități de informare și consultare în scopul întăririi capacității potențialilor beneficiari și a colaboratorilor acestora și a promovării programului național FAMI, precum și a activităților finanțate și rezultatelor obținute în cadrul acestuia;

o) transmite și/sau pune la dispoziția celorlalte autorități competente toate informațiile și documentele solicitate privind îndeplinirea atribuțiilor ce i-au fost delegate;

p) aprobă documentele privind publicitatea și vizibilitatea proiectelor de grant și a acțiunilor finanțate;

q) emite instrucțiuni privind atribuțiile delegate, obligatorii pentru beneficiarii FAMI, cu avizul prealabil al autorității responsabile.

ARTICOLUL 8

Autoritatea de audit

(1) Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României este abilitată să îndeplinească funcția de autoritate de audit pentru fondurile din domeniul afacerilor interne.

(2) Atribuțiile autorității de audit pentru fondurile din domeniul afacerilor interne sunt prevăzute la art. 29 din Regulamentul (UE) nr. 514/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, Regulamentele de implementare ale Comisiei Europene și art. 14 din Regulamentul delegat UE nr. 1.042/2014 al Comisiei.

(3) Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României este abilitată să îndeplinească funcția organismului de audit prevăzut la art. 26 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 514/2014.

ARTICOLUL 9

Managementul financiar al fondurilor

(1) Sumele primite de la Comisia Europeană sub formă de prefinanțare inițială, prefinanțări anuale, plăți ale soldului anual și plăți ale soldului final, precum și eventualele sume de plătit Comisiei Europene se gestionează prin conturile în euro și în lei deschise de către autoritatea delegată financiară la Trezoreria Statului sau la bănci comerciale, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Echivalentul în lei al sumelor primite se gestionează de către autoritatea delegată financiară prin conturi de disponibil deschise la Trezoreria Statului, distinct pentru asistență tehnică și pentru fiecare program național.

(3) Pentru implementarea proiectelor și asistenței tehnice se pot aplica următoarele modele de finanțare:

a) modelul prefinanțării și plata soldului, caz în care beneficiarii primesc în conturile proprii maximum 100% din contribuția financiară nerambursabilă, înaintea efectuării cheltuielilor de către aceștia, restul sumelor convenite urmând a fi rambursate prin plata soldului, dacă este cazul;

b) modelul rambursării integrale, caz în care beneficiarii efectuează cheltuielile din bugetul propriu, urmând a fi solicitate autorității responsabile la rambursare.

(4) Procentul aferent contribuției financiare nerambursabile și modelul de finanțare a proiectelor și activităților aferente asistenței tehnice se stabilesc prin actele de finanțare, în funcție de sumele disponibile în conturile menționate la alin. (1) și de sumele prevăzute în bugetele de venituri și cheltuieli ale beneficiarilor de drept public sau autorităților competente, după caz.

(5) Autoritatea delegată financiară efectuează transferuri de fonduri cu titlul de prefinanțare sau rambursare către:

a) autoritatea delegată FAMI, în baza cererilor de transfer de fonduri depuse și aprobate potrivit acordului de delegare;

b) beneficiarii proiectelor de monopol și de asistență tehnică, în baza cererilor de fonduri depuse și aprobate potrivit actelor de finanțare.

(6) Autoritatea delegată FAMI efectuează transferuri de fonduri cu titlul de prefinanțare sau rambursare către beneficiarii proiectelor de grant, în baza cererilor de fonduri depuse și aprobate în conformitate cu prevederile actelor de finanțare.

(7) În cazul proiectelor de grant, contribuția financiară nerambursabilă este de maximum 95% din valoarea totală eligibilă a proiectului.

(8) Prin excepție de la prevederile alin. (7), în funcție de importanța pe care obiectivele proiectului de grant o reprezintă pentru politica de azil și migrație a României, înainte de demararea procedurii de selecție, ministrul afacerilor interne poate aproba majorarea contribuției financiare nerambursabile la maximum 100% din valoarea totală eligibilă a proiectului. Criteriile în funcție de care se stabilește importanța pe care obiectivele proiectului de grant o reprezintă pentru politica de azil și migrație a României, procentele și modalitatea lor de aplicare se vor stabili ulterior, prin ordin al ministrului afacerilor interne.

(9) După autorizarea cheltuielilor de către autoritatea responsabilă, sumele reprezentând contribuția financiară UE

c convenite a fi rambursate beneficiarilor proiectelor de monopol sau beneficiarilor de asistență tehnică, conform actelor de finanțare încheiate, se virează de autoritatea delegată financiară, în conturile de venituri ale bugetelor din care au fost finanțate proiectele sau activitățile respective.

(10) După autorizarea cheltuielilor de către autoritatea delegată FAMI, sumele reprezentând contribuția financiară nerambursabilă convenite a fi rambursate beneficiarilor proiectelor de grant, conform actelor de finanțare încheiate, se virează de autoritatea delegată FAMI, în conturile de disponibilități ale beneficiarilor proiectelor de grant.

(11) După rambursarea cheltuielilor de către Comisia Europeană, sumele convenite autorității delegate FAMI în contul contribuției financiare UE neacoperită de prefinanțările primite se virează de autoritatea delegată financiară, în conturile de venituri ale bugetului de stat.

ARTICOLUL 10

Programarea bugetară a fondurilor

(1) În bugetul de stat, la pozițiile distincte de la titlul 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014—2020”, autoritățile competente cuprind, în conformitate cu prevederile Legii nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, credite bugetare și credite de angajament aferente:

a) sumelor reprezentând contribuția financiară UE neacoperită de prefinanțările primite pentru proiectele menționate la art. 9 alin. (7) și (8);

b) sumelor reprezentând cofinanțarea publică națională pentru proiectele menționate la art. 9 alin. (7) și (8);

c) sumelor aferente achitării debitelor față de bugetul Uniunii Europene, inclusiv, dar fără a se limita la dobânzi de întârziere, creanțe și corecții rezultate din nereguli;

d) sumelor necesare finanțării cheltuielilor neeligibile la nivel de program.

(2) În bugetul de stat, la pozițiile distincte de la titlul 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014—2020”, beneficiarii finanțați integral din bugetul de stat, inclusiv beneficiarii de asistență tehnică, cuprind, în conformitate cu prevederile Legii nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, credite bugetare și credite de angajament aferente:

a) sumelor reprezentând valoarea totală a proiectelor sau activităților, dacă se aplică modelul rambursării integrale;

b) sumelor reprezentând cofinanțarea publică națională și contribuția financiară UE neacoperită de prefinanțările primite, dacă se aplică modelul prefinanțării și plata soldului;

c) sumelor necesare finanțării cheltuielilor neeligibile la nivel de proiect;

d) sumelor aferente achitării debitelor față de bugetul Uniunii Europene, inclusiv, dar fără a se limita la dobânzi de întârziere, creanțe și corecții rezultate din nereguli.

(3) În bugetul fondurilor externe nerambursabile, la pozițiile distincte de la titlul 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014—2020”, beneficiarii finanțați integral din bugetul de stat cuprind sumele aferente contribuției financiare UE pentru proiectele sau activitățile de asistență tehnică finanțate prin modelul prefinanțării și plății soldului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Creditele de angajament și creditele bugetare necesare implementării programelor naționale se reflectă în anexele specifice la bugetul Ministerului Afacerilor Interne, în calitate de autoritate națională responsabilă de managementul fondurilor din domeniul afacerilor interne.

(5) Disponibilitățile aferente contribuției financiare UE pentru proiectele finanțate prin modelul prefinanțării și plății soldului, rămase neutilizate la sfârșitul anului bugetar, în conturile autorităților competente și beneficiarilor finanțați integral din bugetul de stat se reportează în anul următor cu aceeași destinație.

ARTICOLUL 11

Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor la nivelul programelor naționale

(1) Valoarea totală a proiectelor se exprimă în lei, calculată la cursul InforEuro valabil la data semnării actelor de finanțare.

(2) Actele de finanțare sunt angajamentele legale la nivel de program. Acestea se semnează de către ordonatorul de credite al autorității publice care acordă finanțarea și de către reprezentantul legal al beneficiarului.

(3) Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor la nivelul programelor naționale se efectuează în limita creditelor de angajament și a creditelor bugetare prevăzute la art. 10 alin. (4).

(4) Operațiunile specifice angajării, lichidării și ordonanțării cheltuielilor la nivelul programelor naționale se propun de către compartimentele sau structurile de specialitate cu atribuții privind elaborarea propunerilor de programe naționale.

(5) Controlul financiar preventiv la nivelul programelor naționale se exercită la nivelul autorității delegate financiare și la nivelul autorității delegate FAMI, în conformitate cu legislația în vigoare.

ARTICOLUL 12

Beneficiarii

Prin actele de finanțare se are în vedere ca obligațiile stabilite în sarcina beneficiarilor să asigure cel puțin următoarele:

a) angajarea răspunderii beneficiarilor, împreună cu autoritatea responsabilă și autoritățile delegate, pentru respectarea măsurilor din programele naționale aprobate și pentru eligibilitatea operațiunilor finanțate, precum și aplicarea de către aceștia a unui management financiar și tehnic riguros și transparent;

b) implementarea proiectului cu toată atenția, eficiența, transparența și diligența necesare, în concordanță cu regulile bune practice din domeniul de activitate vizat și în conformitate cu prevederile actului de finanțare încheiat, cu respectarea legislației naționale și europene în vigoare, precum și conform instrucțiunilor emise de către ofițerul responsabil de program și de autoritățile delegate;

c) accesul la bunurile achiziționate și punerea la dispoziția autorităților și organismelor naționale și europene cu competențe de verificare, control, audit sau evaluare a fondurilor din domeniul afacerilor interne a tuturor informațiilor și documentelor solicitate legate de implementarea proiectului, pe toată perioada de implementare și după finalizarea acestuia;

d) restituirea sau suportarea tuturor sumelor solicitate de autoritățile competente, cum ar fi sume plătite nejustificat, debite față de bugetul Uniunii Europene, creanțe bugetare rezultate din nereguli sau corecții financiare.

ARTICOLUL 13

Acte subsecvente

(1) Regulile de eligibilitate aplicabile cheltuielilor se stabilesc prin ordin al ministrului afacerilor interne.

(2) Procedura de evaluare și selecție pentru finanțarea proiectelor de grant se stabilește prin ordin al ministrului afacerilor interne.

(3) Organizarea și atribuțiile structurilor fără personalitate juridică prevăzute la art. 3 se stabilesc prin ordin al ministrului afacerilor interne.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

p. Viceprim-ministru, ministrul afacerilor interne,
Ilie Botoș,
secretar de stat
Ministrul finanțelor publice,
Darius-Bogdan Vâlcov
Ministrul fondurilor europene,
Eugen Orlando Teodorovici
Ministrul afacerilor externe,
Bogdan Lucian Aurescu

București, 28 ianuarie 2015.
Nr. 48.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

